ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 22. septembra 2011 *

Vo veci C-295/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Vyriausiasis administracinis teismas (Litva) z 13. mája 2010 a doručený Súdnemu dvoru 15. júna 2010, ktorý súvisí s konaním:

Genovaitė Valčiukienė,

Julija Pekelienė,

Lietuvos žaliųjų judėjimas,

Petras Girinskis,

Laurynas Arimantas Lašas

proti

Pakruojo rajono savivaldybė,

* Jazyk konania: litovčina.

Šiaulių visuomenės sveikatos centras,

Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas,

za účasti:

Sofita UAB,

Oltas UAB,

Šiaulių apskrities viršininko administracija,

Rimvydas Gasparavičius,

Rimantas Pašakinskas,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, sudcovia K. Schiemann, L. Bay Larsen (spravodajca), C. Toader a A. Prechal,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: K. Sztranc-Sławiczek, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. mája 2011,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— G. Valčiukienė a J. Pekelienė, Lietuvos žaliųjų judėjimas, P. Girinskis a L. Arimantas Lašas, v zastúpení: S. Dambrauskas, advokatas,

— litovská vláda, v zastúpení: D. Kriaučiūnas a J. Balčiūnaitė, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: P. Oliver a A. Steiblytė, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 2 písm. a) a článku 3 ods. 3 a 5, ako aj článku 11 ods. 1 a 2 smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, s. 30; Mim. vyd. 15/006, s. 157).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú G. Valčiukienė a J. Pekelienė, Lietuvos žaliųjų judėjimas (Litovské hnutie zelených), ako aj P. Girinskis a L. Arimantas Lašas na jednej strane a Pakruojo rajono savivaldybė (Okresná rada v Pakruojase), Šiaulių visuomenės sveikatos centras (Centrum pre verejné zdravie v Šiauliai) a Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas (Krajský úrad na ochranu životného prostredia v Šiauliai) na druhej strane, týkajúceho sa najmä dvoch rozhodnutí z 23. marca a 20. apríla 2006, ktorými Pakruojo rajono savivaldybė schválil dva podrobné plány týkajúce sa výstavby komplexu budov určeného na stály chov

ošípaných s kapacitou 4 000 ošípaných, ako aj využitia dvoch pozemkov, na ktorých sa má tento komplex nachádzať.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2001/42

3 Odôvodnenia č. 10 až 12 a odôvodnenie č. 19 smernice 2001/42 stanovujú:

„(10) Všetky plány a programy, ktoré sa pripravujú pre množstvo sektorov a ktoré stanovujú rámec pre zhodu v otázkach budúceho rozvoja projektov [rámec pre budúce rozhodnutia o schválení projektov – *neoficiálny preklad*] uvedených v prílohách I a II smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní účinkov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie [(Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997 (Ú. v. ES L 73, s. 5; Mim. vyd. 15/001, s. 151) (ďalej len ‚smernica 85/337')]…, majú pravdepodobne významné účinky na životné prostredie [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*] a mali by byť oficiálne predmetom systematického environmentálneho posudzovania. V prípade, že ovplyvňujú využívanie malých území na miestnej úrovni…, mali by sa posudzovať, iba ak členské štáty určia, že budú mať

pravdepodobne významné účinky na životné prostredie [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*].

(11) Ďalšie plány a programy, ktoré stanovujú rámec pre zhodu v otázkach budúceho rozvoja projektov [rámec pre budúce rozhodnutia o schválení projektov – *neoficiálny preklad*], nemusia vždy mať významné účinky na životné prostredie a mali by sa posudzovať, iba ak členské štáty rozhodnú, že pravdepodobne takéto účinky mať budú.

(12) Keď členské štáty rozhodnú takto, mali by zohľadniť relevantné kritériá uvedené v tejto smernici.

…

(19) Tam, kde vzniká záväzok vykonať posudzovanie účinkov na životné prostredie z tejto smernice a súčasne z iných právnych predpisov spoločenstva, ako je smernica Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov [(Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98)], smernica [Rady] 92/43/EHS [z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102)], alebo smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000 ustanovujúca rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky [(Ú. v. ES L 337, s. 1; Mim. vyd. 15/005, s. 275)], členské štáty môžu zabezpečiť koordinované alebo spoločné postupy na plnenie požiadaviek dôležitých právnych predpisov spoločenstva [spoločné postupy spĺňajúce požiadavky príslušných právnych predpisov Spoločenstva – *neoficiálny preklad*], aby sa predišlo zdvojovaniu posudzovania."

4 Podľa článku 1 smernice 2001/42 je jej cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych úvah do prípravy a schvaľovania plánov a programov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja tým, že v súlade s touto smernicou sa zabezpečí vykonanie environmentálneho

posudzovania určitých plánov a programov, ktoré majú pravdepodobne významné účinky na životné prostredie [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*].

5 Článok 2 smernice 2001/42 stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚plány a programy' sú plány a programy..., ako aj ich akékoľvek modifikácie:

— ktoré sú predmetom prípravy a/alebo schvaľovania úradom na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktoré úrad pripravuje na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho legislatívneho postupu a

— ktoré vyžadujú legislatívne, regulatívne alebo správne predpisy;

b) ‚environmentálne posudzovanie' je príprava environmentálnej správy, uskutočnenie porád, zohľadnenie environmentálnej správy a výsledkov porád pri rozhodovaní a poskytnutie informácií o rozhodnutí v súlade s článkami 4 až 9;

…"

6 Podľa článku 3 uvedenej smernice:

„1. Environmentálne posudzovanie sa vykonáva v súlade s článkami 4 až 9 pre plány a programy uvedené v odsekoch 2 až 4, ktoré majú pravdepodobne významné environmentálne účinky [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*].

2. Podľa odseku 3 sa environmentálne posudzovanie vykonáva pre všetky plány a programy,

a) ktoré sa pripravujú pre poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybárstvo, energetiku, [priemysel, – *neoficiálny preklad*] dopravu, odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, telekomunikácie, turistiku, plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia a ktoré stanovujú rámec pre súhlas budúceho rozvoja projektov uvedených v prílohách I a II k smernici [85/337]…

…

3. Plány a programy uvedené v odseku 2, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni..., vyžadujú environmentálne posudzovanie iba v prípade, ak členské štáty určia, že majú pravdepodobne významné environmentálne účinky [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*].

…

5. Členské štáty určia, či plány alebo programy, na ktoré sa vzťahujú odseky 3 a 4, majú pravdepodobne významné environmentálne účinky [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*], preskúmaním každého jednotlivého prípadu alebo špecifikovaním typov plánov a programov, alebo kombináciou oboch týchto prístupov. Na tento účel členské štáty vezmú vo všetkých prípadoch do úvahy relevantné kritériá uvedené v prílohe II a tým zabezpečia, že sa plány a programy s pravdepodobne významnými účinkami na životné prostredie zahrnú pod účinnosť tejto smernice.

…“

7 Článok 11 smernice 2001/42, nazvaný „Vzťah k iným právnym predpisom spoločenstva“, v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Environmentálnym posudzovaním uskutočneným podľa tejto smernice nebudú dotknuté žiadne požiadavky smernice [85/337] a ani požiadavky iného práva spoločenstva.

2. Pre plány a programy, pre ktoré vzniká záväzok uskutočniť posudzovanie účinkov na životné prostredie súčasne z tejto smernice a iných právnych predpisov spoločenstva, členské štáty môžu zabezpečiť koordinované alebo spoločné postupy [, ktoré budú rešpektovať požiadavky ustanovení práva Spoločenstva – *neoficiálny preklad*], aby sa okrem iného predišlo zdvojovaniu posudzovania.“

8 Príloha II smernice 2001/42 uvádza kritériá, na základe ktorých možno určiť pravdepodobný rozsah účinkov uvedených v článku 3 ods. 5 tejto smernice.

Smernica 85/337

9 Podľa článku 4 ods. 1 smernice 85/337 projekty uvedené v jej prílohe I podliehajú posúdeniu, okrem výnimočných prípadov, na ktoré sa mimoriadne vzťahuje výnimka podľa článku 2 ods. 3 tejto smernice.

10 Bod 17 prílohy I smernice 85/337 sa týka zariadení určených na chov ošípaných s viac ako 3 000 miestami pre chov ošípaných.

11 Článok 4 ods. 2 smernice 85/337 stanovuje:

„Pokiaľ článok 2 ods. 3 neustanovuje inak, členské štáty určia pre projekty uvedené v prílohe II na základe:

a) skúmania každého jednotlivého prípadu,

alebo

b) prahov alebo kritérií stanovených členskými štátmi,

či budú podliehať posúdeniu v súlade s článkami 5 až 10.

Členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať oba postupy uvedené v písm. a) a b).“

Vnútroštátne právo

Zákon o ochrane životného prostredia

12 Článok 1 body 10, 17 a 18 zákona o ochrane životného prostredia (Aplinkos apsaugos įstatymas) v znení zákona z 19. februára 2004 (Žin., 2004, č. 36-1179, ďalej len „zákon o ochrane životného prostredia“) definuje na účely tohto zákona:

„10. *posudzovanie účinkov na životné prostredie* ako postup stanovenia, vymedzenia a posúdenia prípadných účinkov plánovanej hospodárskej činnosti na životné prostredie;

…

17. *strategické posudzovanie účinkov na životné prostredie* ako postup stanovenia, vymedzenia a posúdenia prípadných účinkov uskutočnenia určitých plánov a programov na životné prostredie, v priebehu ktorého sa vypracujú dokumenty týkajúce sa strategického posudzovania účinkov na životné prostredie, vykonajú sa konzultácie, zohľadnia sa výsledky posúdenia a konzultácií pred prijatím akéhokoľvek plánu alebo

programu alebo pred jeho schválením a poskytnú sa informácie v súvislosti s rozhodnutím o prijatí alebo schválení plánu alebo programu;

18. *plány a programy* ako dokumenty týkajúce sa plánovania na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni (… dokumenty územného plánovania…), ktoré sú pripravené, schválené alebo prijaté podľa platných právnych predpisov alebo v rámci vykonávacej právomoci orgánov verejnej správy a ktorých uskutočnenie by mohlo mať významné účinky na životné prostredie, vrátane celkových či čiastočných zmien týchto plánov a programov."

13 Článok 27 ods. 1 tohto zákona stanovuje, že plány a programy, ktorých uskutočnenie by mohlo mať významné účinky na životné prostredie, je potrebné pripraviť a uskutočniť na základe tohto zákona a iných zákonov a právnych predpisov upravujúcich strategické posudzovanie účinkov na životné prostredie, územné plánovanie a monitorovanie účinkov na životné prostredie.

Zákon o územnom plánovaní

14 Z článku 4 ods. 3 bodu 4 zákona o územnom plánovaní (Teritorijų planavimo įstatymas) v znení zákona z 15. januára 2004 (Žin., 2004, č. 21-617, ďalej len „zákon o územnom plánovaní") vyplýva, že podrobné plány sporné v predmetnej veci sú dokumenty, ktoré sa týkajú územného plánovania na miestnej úrovni.

15 Článok 25 ods. 4 tohto zákona stanovuje, že v prípade, že je vypracovaný podrobný plán, strategické posudzovanie účinkov týchto dokumentov územného plánovania na životné prostredie sa vykoná len vtedy, ak to stanovujú právne predpisy alebo iné právne či správne opatrenia.

Vyhláška č. 967 z 18. augusta 2004

16 Ustanovenia smernice 2001/42 boli do litovského práva prebraté osobitne vyhláškou vlády Litovskej republiky č. 967 z 18. augusta 2004, ktorá stanovuje rámec upravujúci postup strategického posudzovania účinkov plánov a programov na životné prostredie (Nutarimas dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo) (Žin., 2004, č. 130-4650, ďalej len „rámec stanovený vyhláškou č. 967“).

17 Bod 7.1 rámca stanoveného vyhláškou č. 967 uvádza, že strategické posudzovanie sa musí uskutočniť v prípade, že sú plány a programy vypracované na účely využitia pozemku alebo územného plánovania a stanovujú základ na uskutočnenie zámerov hospodárskej činnosti uvedených v prílohe 1 alebo 2 zákona o posudzovaní účinkov plánovanej hospodárskej činnosti na životné prostredie (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) v znení zákona z 21. júna 2005 (Žin., 2005, č. 84-3105, ďalej len „zákon o posudzovaní účinkov plánovanej hospodárskej činnosti na životné prostredie“).

18 Bod 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967 však uvádza, že tento bod sa nepoužije na prípravu a schvaľovanie „dokumentov územného plánovania, ktoré sa týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti“.

19 Vyhláška č. 967 z 18. augusta 2004 bola zrušená vyhláškou vlády Litovskej republiky z 27. apríla 2011 (Žin., 2011, č. 50), ktorá ruší bod 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967 s účinnosťou od 1. mája 2011.

Zákon o posudzovaní účinkov plánovanej hospodárskej činnosti na životné prostredie

20 Cieľom zákona o posudzovaní účinkov plánovanej hospodárskej činnosti na životné prostredie je najmä uplatnenie smernice 85/337.

21 V bode 1.1 prílohy 1 tohto zákona je uvedený „chov ošípaných (900 alebo viac prasníc; 3 000 alebo viac iných ošípaných)“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

22 Rozhodnutím z 24. marca 2005 Pakruojo rajono savivaldybė schválil návrh spoločnosti Saerimner UAB na účely výstavby jedenástich stavebných komplexov určených na chov ošípaných na území okresu Pakruojas.

23 Dňa 23. februára 2006 Pakruojo rajono savivaldybė udelil spoločnostiam Sofita UAB a Oltas UAB, ktorých materskou spoločnosťou je Saerimner UAB, povolenie na zaobstaranie podrobných plánov týkajúcich sa dvoch stavebných komplexov určených na stály chov s kapacitou 4 000 ošípaných v dvoch oblastiach v blízkosti obce Klovainiai, ktorá sa nachádza v okrese Pakruojas.

24 Dvomi rozhodnutiami z 23. marca a 20. apríla 2006 Pakruojo rajono savivaldybė schválil tieto podrobné plány, ktoré rovnakým spôsobom stanovujú pravidlá výstavby týchto komplexov, z ktorých každý má kapacitu 4 000 ošípaných a žumpu na uskladnenie močovky z ošípaných s objemom 10 000 m3, ako aj využitia oboch pozemkov, na ktorých sa majú tieto komplexy nachádzať.

25 Uvedené podrobné plány definovali využitie pozemku na miestnej úrovni. Podľa článku 4 ods. 3 bodu 4 zákona o územnom plánovaní sú takéto plány dokumentmi týkajúcimi sa územného plánovania na miestnej úrovni.

26 Žalobkyne vo veci samej napadli na Šiaulių apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd v Šiauliai) najmä zákonnosť týchto dvoch schvaľujúcich rozhodnutí s tvrdením, že príslušné orgány mali vykonať strategické posúdenie účinkov na životné prostredie v zmysle článku 1 bodu 17 zákona o ochrane životného prostredia.

27 Rozsudkom z 21. februára 2009 uvedený súd zamietol žalobu ako nedôvodnú.

28 Tento súd uviedol, že podľa vnútroštátneho práva, a najmä bodu 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967, sa strategické posudzovanie účinkov na životné prostredie neuplatňuje na dokumenty územného plánovania, ktoré sa tak ako oba sporné podrobné plány týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti.

29 Spresnil, že sa mal uplatniť len zákon o posudzovaní účinkov plánovanej hospodárskej činnosti na životné prostredie, ako to bolo v tomto prípade. V súvislosti s hospodárskou činnosťou plánovanou dotknutými spoločnosťami bolo uskutočnené len posúdenie účinku na životné prostredie v zmysle článku 1 bodu 10 zákona o ochrane životného prostredia.

30 Uvedený súd teda zamietol tvrdenie žalobkýň vo veci samej, podľa ktorého sa malo uskutočniť aj strategické posúdenie účinkov na životné prostredie.

31 Vo svojom odvolaní podanom na vnútroštátnom súde odvolateľky vo veci samej tvrdili, že podľa článku 16 zákona o územnom plánovaní v prípade, že nie sú vyhotovené dokumenty týkajúce sa všeobecného územného plánovania, orgány poverené územným plánovaním sú pred výstavbou určitého komplexu povinné vypracovať plán a uskutočniť strategické posúdenie účinkov tohto projektu na životné prostredie.

32 Pokiaľ ide o bod 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967, odvolateľky vo veci samej v podstate tvrdia, že plány, ktoré boli schválené rozhodnutiami z 23. marca a 20. apríla 2006, nemožno kvalifikovať ako plány, ktoré sa týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti v zmysle vnútroštátneho práva. To nezodpovedá skutočnosti, a preto sa strategické posúdenie účinkov na životné prostredie malo uskutočniť.

33 Vnútroštátny súd sa domnieval, že vnútroštátna právna úprava uplatňovaná v čase skutkových okolností vo veci samej neukladala povinnosť uskutočniť strategické posúdenie účinkov oboch sporných plánov na životné prostredie. Vzhľadom na

skutočnosť, že preberá smernicu 2001/42, však uvedený súd vyjadril pochybnosti v súvislosti s otázkou, či je táto právna úprava v súlade s touto smernicou.

34 Za týchto okolností Vyriausiasis administracinis teismas (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno skutočnosť, že strategické posudzovanie účinkov na životné prostredie sa v prípade dokumentov týkajúcich sa územného plánovania na miestnej úrovni nemusí uskutočniť, ak sa týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti, ako je stanovené v litovskej právnej úprave a najmä v bode 3.4 [rámca stanoveného vyhláškou č. 967], považovať za špecifikovanie typov plánov a programov v zmysle článku 3 ods. 5 smernice 2001/42…?

2. Sú ustanovenia vnútroštátneho práva uplatniteľné v prejednávanej veci, ktoré stanovujú, že bez toho, aby bolo v každom jednotlivom prípade určené, či môže mať projekt významné účinky na životné prostredie, sa nemusí uskutočniť strategické posudzovanie účinkov na životné prostredie týkajúce sa dokumentov územného plánovania vzťahujúcich sa na využitie malých pozemkov na miestnej úrovni, o aké ide v prejednávanej veci, ak je v týchto dokumentoch uvedený len jeden predmet hospodárskej činnosti, zlučiteľné s požiadavkami článku 3 ods. 2 písm. a), ods. 3 a 5 smernice 2001/42?

3. Majú sa ustanovenia smernice 2001/42, najmä jej článok 11 ods. 1, vykladať v tom zmysle, že za okolností, ako sú okolnosti v prejednávanej veci, kde sa posúdenie účinkov na životné prostredie uskutočnilo podľa smernice Rady 85/337…, sa požiadavky smernice 2001/42 nepoužijú?

4. Spadá smernica 85/337 do pôsobnosti článku 11 ods. 2 smernice 2001/42?

5. V prípade kladnej odpovede na štvrtú otázku znamená skutočnosť, že sa posudzovanie uskutočnilo podľa smernice 85/337, že povinnosť uskutočniť posudzovanie účinkov na životné prostredie podľa požiadaviek smernice 2001/42 v situácii, o akú ide v prejednávanej veci, sa má považovať za opakované posudzovanie podľa článku 11 ods. 2 smernice 2001/42?

6. V prípade kladnej odpovede na piatu otázku ukladá smernica 2001/42, najmä jej článok 11 ods. 2, členským štátom povinnosť stanoviť vo vnútroštátnom práve koordinované alebo spoločné postupy upravujúce posudzovanie, ktoré treba uskutočniť podľa požiadaviek smernice 2001/42 a smernice 85/337, aby sa zabránilo opakovanému posudzovaniu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

35 V prvom rade treba spresniť, že z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že „podrobné plány“ sporné vo veci samej sú „dokumenty týkajúce sa územného plánovania na miestnej úrovni“ v zmysle bodu 3.4 a bodu 7.1 rámca stanoveného vyhláškou č. 967. Tieto dokumenty tvoria „plány a programy“ v zmysle článku 1 bodu 18 zákona

o ochrane životného prostredia. Plány napadnuté vo veci samej boli schválené predtým, ako došlo k stanoveniu plánov týkajúcich sa všeobecného územného plánovania.

36 So zreteľom na tieto úvodné pripomienky možno konštatovať, že vnútroštátny súd sa svojimi prvými dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 2 písm. a) a článok 3 ods. 3 a 5 smernice 2001/42 vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá stanovuje, že posudzovanie na základe tejto smernice sa neuskutoční, ak sa plány, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni, týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti.

37 Ako vyplýva z článku 1 smernice 2001/42, jej základný cieľ spočíva v podrobení plánov a programov, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, environmentálnemu posúdeniu počas ich vyhotovenia a pred ich schválením.

38 V prvom rade treba konštatovať, že plány, ako sú plány sporné vo veci samej, sú uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, v prípade ktorých je s výhradou odseku 3 tohto istého článku stanovená povinnosť uskutočniť environmentálne posudzovanie, a konkrétne že stanovujú rámec, v rámci ktorého možno povoliť projekty, ako sú projekty uvedené v bode 17 prílohy I smernice 85/337, ako to vyplýva aj z rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

39 V tejto súvislosti sa musí článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na plán, ktorý v určitom odvetví stanovuje rámec určený pre projekt týkajúci sa len jedného predmetu hospodárskej činnosti.

40 Znenie uvedeného článku 3 ods. 2 písm. a) s prihliadnutím na odôvodnenie č. 10 smernice 2001/42 neumožňuje konštatovať, že jeho pôsobnosť by sa mala obmedzovať na plány a programy stanovujúce rámec pre projekty týkajúce sa viacerých predmetov v jednom alebo vo viacerých odvetviach, na ktoré toto ustanovenie poukazuje.

41 Okrem toho formulácia „všetky plány a programy, ktoré sa pripravujú pre množstvo sektorov“ nachádzajúca sa v uvedenom odôvodnení potvrdzuje, že článok 3 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice sa vzťahuje na všetky plány a programy vypracované pre každý sektor, ktoré uvádza, vrátane odvetvia poľnohospodárskeho územného plánovania samostatne, a nielen na plány a programy, ktoré sa pripravujú súbežne pre viaceré z týchto sektorov.

42 Keďže všetky dotknuté sektory sú veľmi rozsiahle, akýkoľvek iný výklad by mal za následok výrazné obmedzenie pôsobnosti uvedeného ustanovenia a narušil by sa tým hlavný cieľ smernice 2001/42. Takýto výklad by mal za následok, že by sa smernica nemusela vzťahovať na rozsiahle projekty, ak by sa týkali len jednej hospodárskej činnosti.

43 Ďalej treba konštatovať, že plány sporné vo veci samej môžu spadať pod článok 3 ods. 3 smernice 2001/42, podľa ktorého plány, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni, sa musia posudzovať iba v prípade, ak členské štáty určia, že „môžu mať významné účinky na životné prostredie“.

44 Podľa článku 3 ods. 5 smernice 2001/42 členské štáty preskúmaním každého jednotlivého prípadu alebo špecifikovaním typov plánov a programov určia, či plány sporné vo veci samej môžu mať významné účinky na životné prostredie, ktorý si vyžaduje

posudzovanie podľa tejto smernice. Podľa toho istého ustanovenia členské štáty môžu tiež rozhodnúť o kombinácii oboch týchto spôsobov preskúmania.

45 V tejto súvislosti je potrebné spresniť, že cieľom mechanizmov preskúmania plánov uvedených v článku 3 ods. 5 smernice 2001/42 je uľahčiť určenie plánov, ktoré sa majú posudzovať, pretože môžu mať významné účinky na životné prostredie.

46 Miera voľnej úvahy, ktorou členské štáty disponujú na základe článku 3 ods. 5 smernice 2001/42 na určenie určitých druhov plánov, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, je obmedzená povinnosťou uvedenou v článku 3 ods. 3 tejto smernice v spojení s odsekom 2 toho istého článku, ktorá spočíva v uskutočnení environmentálneho posudzovania plánov, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, najmä z dôvodu ich charakteristík, ich vplyvu a území, ktorých sa môžu dotýkať.

47 Členský štát, ktorý stanoví kritérium, v dôsledku ktorého by sa v praxi všetky kategórie plánov vopred vyhli environmentálnemu posudzovaniu, prekračuje mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje v zmysle článku 3 ods. 5 smernice 2001/42 v spojení s odsekmi 2 a 3 tohto článku, okrem prípadu, keď by všetky vylúčené plány mohli byť na základe príslušných kritérií, najmä na základe ich predmetu, rozsahu územia, ktorého sa dotýkajú, alebo citlivosti dotknutých prírodných oblastí, považované za plány, ktoré nemôžu mať významné účinky na životné prostredie (čo sa týka miery voľnej úvahy, ktorú členským štátom priznáva článok 4 ods. 2 smernice 85/337, pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2009, Komisia/Írsko, C-427/07, Zb. s. I-6277, bod 42 a citovanú judikatúru).

48 Nie je to tak v prípade kritéria, podľa ktorého sa dotknutý dokument o územnom plánovaní týka len jedného predmetu hospodárskej činnosti. Takéto kritérium, okrem toho, že je v rozpore s článkom 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, ani neumožňuje posúdiť, či plán má, alebo nemá „významné účinky“ na životné prostredie.

49 Menej presné znenie bodu 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967 môže navyše spôsobiť ťažkosti pri presnom určení rozsahu kategórie plánov, ktoré môžu príslušné orgány považovať za plány, ktoré „sa týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti“.

50 Treba však uviesť, že vnútroštátne ustanovenie, akým je tento bod 3.4, má za následok vylúčenie všetkých plánov, ktoré sa týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti, ako sú zariadenia určené na chov ošípaných uvedené v bode 17 prílohy I smernice 85/337, z environmentálneho posudzovania v zmysle článku 1 bodu 17 zákona o ochrane životného prostredia, hoci nemožno vylúčiť, že preskúmaním plánov, na ktoré sa vzťahuje takéto ustanovenie, by sa mohli zistiť významné účinky na životné prostredie.

51 Nie je preto možné sa na základe všeobecného posúdenia domnievať, že všetky plány, ktoré sú vylúčené z pôsobnosti vnútroštátneho ustanovenia, akým je bod 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967, nemôžu mať významné účinky na životné prostredie.

52 Navyše, hoci viaceré plány by mali spadať pod uvedené ustanovenie, pričom nemusia mať významné účinky na životné prostredie, bez všeobecného posúdenia sa nemožno domnievať, že by to tak bolo aj v prípade kumulatívnych účinkov týchto plánov.

53 Nakoniec treba konštatovať, že pravidlá, ako sú pravidlá uvedené v bode 3.4 rámca stanoveného vyhláškou č. 967, nielen že narúšajú cieľ smernice 2001/42, najmä jej

článok 3 ods. 2, 3 a 5, ktorý z environmentálneho posudzovania nevylučuje žiadny plán, ktorý môže mať významné účinky na životné prostredie, ale ani nezaručuje, že príslušné orgány budú prihliadať na kritériá stanovené v prílohe II smernice 2001/42, ako to jasne vyžaduje článok 3 ods. 5 druhá veta tejto smernice, s cieľom zabezpečiť, aby všetky plány, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, spadali do pôsobnosti tejto smernice.

54 Na prvú a druhú otázku treba preto odpovedať tak, že článok 3 ods. 5 smernice 2001/42 v spojení s jej článkom 3 ods. 3 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá takým všeobecným spôsobom a bez preskúmania jednotlivých prípadov stanovuje, že posudzovanie na základe uvedenej smernice sa neuskutoční, ak sa plány, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni, týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti.

O tretej až piatej otázke

55 Vnútroštátny súd sa týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či sa má článok 11 ods. 1 a 2 smernice 2001/42 vykladať v tom zmysle, že environmentálne posudzovanie uskutočnené na základe smernice 85/337 neoslobodzuje od povinnosti uskutočniť takéto posudzovanie podľa smernice 2001/42.

56 Na účely odpovede na túto otázku treba pripomenúť, že z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že pri vypracovaní podrobných plánov sporných vo veci samej nebolo uskutočnené nijaké posudzovanie podľa smernice 2001/42.

57 Podľa samotného článku 11 ods. 1 smernice 2001/42 environmentálnym posudzovaním uskutočneným na základe tejto smernice nie sú dotknuté požiadavky smernice 85/337.

58 Z toho vyplýva, že environmentálne posudzovanie na základe smernice 85/337, ak to vyžadujú jej ustanovenia, dopĺňa posudzovanie uskutočnené na základe smernice 2001/42.

59 Rovnako posudzovaním účinkov na životné prostredie uskutočneným na základe smernice 85/337 nie sú dotknuté požiadavky smernice 2001/42 a takéto posudzovanie neoslobodzuje od povinnosti uskutočniť environmentálne posudzovanie, ktoré požaduje smernica 2001/42, aby sa dosiahol súlad s environmentálnymi aspektmi, ktoré sú pre túto smernice špecifické.

60 Keďže posudzovania uskutočnené v súlade so smernicami 2001/42 a 85/337 sú z rôznych hľadísk odlišné, požiadavky týchto dvoch smerníc treba uplatňovať kumulatívne.

61 V tejto súvislosti treba uviesť, že za predpokladu, že by dotknutý členský štát stanovil koordinované alebo spoločné postupy, z článku 11 ods. 2 smernice 2001/42 vyplýva, že v prípade takéhoto postupu je potrebné preskúmať, či bolo environmentálne posudzovanie uskutočnené v súlade so všetkými ustanoveniami obsiahnutými v jednotlivých dotknutých smerniciach.

62 Za týchto podmienok vnútroštátnemu súdu prislúcha preskúmať, či možno posúdenie, ktoré bolo vo veci samej uskutočnené na základe smernice 85/337, považovať za prejav koordinovaného alebo spoločného postupu a či tento postup spĺňa už všetky

požiadavky smernice 2001/42. Ak by sa preukázalo, že to tak je, povinnosť uskutočniť nové posúdenie na základe smernice 2001/42 by zanikla.

63 Vzhľadom na tieto úvahy preto treba na tretiu až piatu otázku odpovedať tak, že článok 11 ods. 1 a 2 smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že environmentálne posudzovanie uskutočnené na základe smernice 85/337 neoslobodzuje od povinnosti uskutočniť takéto posudzovanie podľa smernice 2001/42. Vnútroštátnemu súdu však prislúcha preskúmať, či možno posúdenie, ktoré bolo vo veci samej uskutočnené na základe smernice 85/337, považovať za prejav koordinovaného alebo spoločného postupu a či tento postup spĺňa už všetky požiadavky smernice 2001/42. Ak by sa preukázalo, že je to tak, povinnosť uskutočniť nové posúdenie na základe smernice 2001/42 by zanikla.

O šiestej otázke

64 Vnútroštátny súd sa touto otázkou v podstate pýta, či sa článok 11 ods. 2 smernice 2001/42 má vykladať v tom zmysle, že ukladá členským štátom povinnosť, aby vo svojich vnútroštátnych právnych poriadkoch zaviedli koordinované alebo spoločné postupy, ktoré spĺňajú požiadavky smerníc 2001/42 a 85/337.

65 Zo samotného znenia článku 11 ods. 2 smernice 2001/42, ako aj z jej odôvodnenia č. 19 vyplýva, že členské štáty nemajú nijakú povinnosť zaviesť koordinované alebo spoločné postupy pre plány a programy, ktorým povinnosť uskutočniť posudzovanie účinkov na životné prostredie vyplýva súčasne zo smernice 2001/42 a z iných smerníc.

66 Na šiestu otázku treba preto odpovedať tak, že článok 11 ods. 2 smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom neukladá povinnosť, aby vo svojich vnútroštátnych právnych poriadkoch zaviedli koordinované alebo spoločné postupy, ktoré spĺňajú požiadavky smerníc 2001/42 a 85/337.

O trovách

67 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 3 ods. 5 smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie v spojení s jej článkom 3 ods. 3 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá takým všeobecným spôsobom a bez preskúmania jednotlivých prípadov stanovuje, že posudzovanie na základe uvedenej smernice sa neuskutoční, ak sa plány, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni, týkajú len jedného predmetu hospodárskej činnosti.**

2. **Článok 11 ods. 1 a 2 smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že environmentálne posudzovanie uskutočnené na základe smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných**

a súkromných projektov na životné prostredie, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997, neoslobodzuje od povinnosti uskutočniť takéto posudzovanie podľa smernice 2001/42. Vnútroštátnemu súdu však prislúcha preskúmať, či možno posudzovanie, ktoré bolo vo veci samej uskutočnené na základe smernice 85/337 v znení zmien a doplnení, považovať za prejav koordinovaného alebo spoločného postupu a či tento postup spĺňa už všetky požiadavky smernice 2001/42. Ak by sa preukázalo, že je to tak, povinnosť uskutočniť nové posúdenie na základe smernice 2001/42 by zanikla.

3. Článok 11 ods. 2 smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom neukladá povinnosť, aby vo svojich vnútroštátnych právnych poriadkoch zaviedli koordinované alebo spoločné postupy, ktoré spĺňajú požiadavky smernice 2001/42 a smernice 85/337 v znení zmien a doplnení.

Podpisy